

sa

Sektorske_analize

travanj 2025. _ broj 121 _ godina 14 ISSN: 1848-8986

ekonomski
institut,
zagreb

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

_Hrana i piće

Autorica_Petra Palić

_Sadržaj

_3 Glavni sektorski pokazatelji

Sektor proizvodnje hrane i pića jedan je od najvažnijih proizvodnih sektora u Hrvatskoj. Proizvodnja hrane i pića ostvaruje 2,3 posto hrvatskog BDP-a (2022.) i 3,3 posto ukupne zaposlenosti (2024.).

_6 Trendovi

Promatrajući proizvodnju hrane tijekom zadnjih trinaest godina zapaža se rast aktivnosti. Ukupna je proizvodnja hrane u 2024. godini povećana za 15,9 posto u odnosu na 2011. godinu. Također, pozitivan trend zabilježen je i u industriji pića, u kojoj se ukupna proizvodnja u razdoblju od 2011. do 2024. godine povećala za 5,1 posto.

_10 Vodeća trgovačka društva

Deset vodećih trgovačkih društava u industriji hrane u 2023. godini bilježi međugodišnji rast ukupnih prihoda od 12,0 posto, dok je zaposlenost smanjena za 0,6 posto. Istovremeno, deset vodećih društava industrije pića bilježi međugodišnji rast ukupnih prihoda od 17,6 posto, uz povećanje zaposlenosti od 2,4 posto.

_13 Izvještaj sa Zagrebačke burze

Na Zagrebačkoj burzi uvršteno je pet trgovačkih društava iz djelatnosti prehrambene industrije i jedno trgovačko društvo iz djelatnosti proizvodnje pića (Maraska d.d.). Od vodećih deset proizvođača hrane, na Zagrebačku burzu uvrštena je Podravka d.d.

_14 Kretanja u industriji hrane i pića na razini EU-27

Izvoz industrije hrane i izvoz industrije pića na razini EU-27 u četvrtom tromjesečju 2024. godine bilježe međugodišnji rast od 8,5 i 4,0 posto. Istovremeno, uvoz industrije hrane povećao se za 16,4 posto, dok se uvoz pića povećao za 9,9 posto.

_17 Zaključak

Prehrambena industrija od strateške je važnosti za gospodarstvo Republike Hrvatske zbog višestrukih učinaka na BDP, zaposlenost i izvoz te utječe i na razvoj ostalih gospodarskih sektora, posebno turizma. U vremenima kada brojni sektori prolaze kroz izazovna razdoblja, industrija hrane i pića predstavlja jedno od rijetkih uporišta za stabilnost i rast. Stoga bi strateški prioriteti trebali biti jačanje izvoza, poticanje inovacija i ulaganja, kao i kontinuirano građenje prepoznatljivog imidža Hrvatske u kontekstu kvalitete hrane i pića.

Ova publikacija izrađena je u sklopu aktivnosti "Popularizacija znanosti kroz publikaciju Sektorske analize" u Ekonomskom institutu, Zagreb te sufinancirana sredstvima iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. – NextGenerationEU.

Glavni sektorski pokazatelji

Sektor proizvodnje hrane i pića jedan je od najvažnijih industrijskih sektora u Hrvatskoj. U usporedbi s drugim granama prerađivačke industrije, proizvodnja hrane i pića i dalje ostvaruje najveći udio u hrvatskom bruto domaćem proizvodu (BDP-u) i ukupnoj zaposlenosti. Udio industrije hrane i pića u BDP-u Hrvatske u 2022. godini iznosio je 2,3 posto (od čega je udio proizvodnje hrane iznosio 1,8 posto, a proizvodnje pića 0,5 posto). Istovremeno je udio proizvodnje hrane i pića u BDP-u prerađivačke industrije iznosio 18,1 posto. Proizvodnja hrane pritom prisvaja udio od 14,4 posto, a proizvodnja pića od 3,7 posto. Udio industrije hrane i pića u ukupnoj zaposlenosti u 2024. godini iznosio je 3,3 posto (od čega je udio proizvodnje hrane iznosio 2,9 posto, a proizvodnje pića 0,4 posto).

Tablica 1.
Kretanje glavnih sektorskih pokazatelja, međugodišnje stope promjene, 2024., u %

Izvor: Izračun autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Industrija hrane	2024.
Proizvodna aktivnost	0,6
Zaposlenost	1,9
Prosječna bruto plaća	14,3
Industrija pića	2024.
Proizvodna aktivnost	2,5
Zaposlenost	4,8
Prosječna bruto plaća	8,6

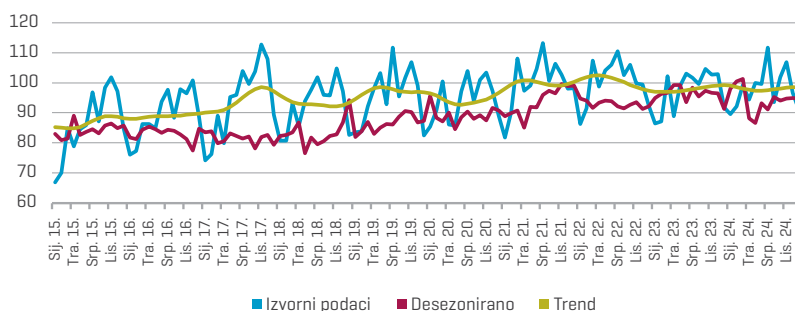
Sektor proizvodnje hrane i pića sudjelovao je u ukupnoj zaposlenosti prerađivačke industrije u siječnju ove godine s udjelom od 21,2 posto. Pritom je udio industrije hrane iznosio 18,8 posto, a industrije pića 2,4 posto ukupne zaposlenosti prerađivačke industrije.

Nakon pada proizvodne aktivnosti ove industrije od 2,9 posto u 2023. godini, u 2024. godini ona bilježi međugodišnji rast od 0,6 posto. Također, sezonski podaci pokazuju kako je proizvodna aktivnost industrije hrane u četvrtom tromjesečju 2024. godine povećana za 1,9 posto u odnosu na prethodno tromjesečje.

UDIO INDUSTRIJE HRANE I PIĆA U BDP-u HRVATSKE U 2022. GODINI IZNOSIO JE 2,3 POSTO.

Slika 1.
Proizvodnja hrane,
2021. = 100

Izvor: Ekonomski institut, Zagreb, na osnovi izvornih podataka Državnog zavoda za statistiku.

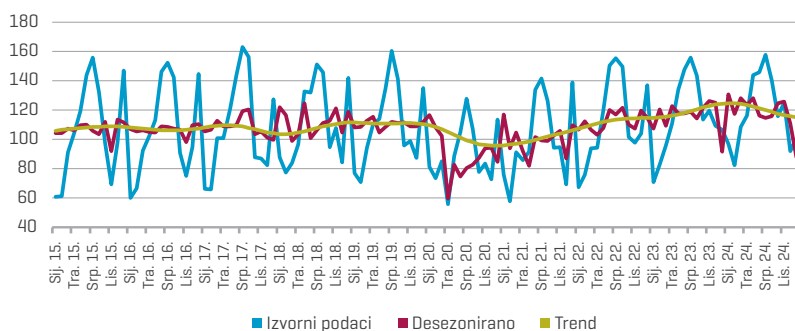
Usporedno s rastom ukupne aktivnosti industrije hrane, broj zaposlenih se povećao. Također, ova industrija bilježi i porast plaća. U prosincu 2024. godine industrija hrane zapošljavala je 43.407 radnika, što u odnosu na isti mjesec 2023. godine predstavlja za 1,0 posto veću zaposlenost.

Mjesečne su bruto plaće u prosincu 2024. godine u industriji hrane na međugodišnjoj razini nominalno povećane za 13,4 posto. Pritom je prosječna bruto plaća isplaćena u prosincu 2024. godine iznosila 1.515 eura.

Proizvodna aktivnost industrije pića na razini 2024. godine zabilježila je međugodišnji rast od 2,5 posto, dok je u 2023. godini zabilježen rast od 3,2 posto. Međutim, najnoviji desezonirani podaci ukazuju na usporavanje rasta proizvodne aktivnosti ove industrije. U četvrtom tromjesečju 2024. godine proizvodna aktivnost industrije pića smanjena je za 8,7 posto u odnosu na prethodno tromjesečje.

Slika 2.
Proizvodnja pića,
2021. = 100

Izvor: Ekonomski institut, Zagreb, na osnovi izvornih podataka Državnog zavoda za statistiku.

Paralelno s povećanjem aktivnosti tijekom 2024. godine, industriju pića obilježava i povećanje broja zaposlenih. Tako je u prosincu 2024. godine ova industrija zapošljavala 5.627 radnika, što je za 3,5 posto više nego u istom mjesecu 2023. godine. Također, u prosincu 2024. prosječna je bruto plaća u ovoj industriji bila nominalno veća za 9,6 posto u usporedbi s prosincem 2023. godine. Prosječna nominalna bruto plaća isplaćena u prosincu 2024. godine u industriji pića iznosila je 1.914 eura, što je bilo za 2,0 posto iznad prosjeka gospodarstva te za 15,3 posto iznad prosjeka cjelokupne prerađivačke industrije.

“U travnju 2025. proizvođačke cijene u proizvodnji hrane porasle su za 1,9 posto, a cijene proizvođača pića zabilježile su međugodišnji rast od 2,8 posto.

Cijene proizvođača hrane te cijene proizvođača pića bilježe međugodišnji rast u 2025. godini, dok cijene proizvođača na razini prerađivačke industrije bilježe međugodišnji pad. Tako su u travnju 2025., u usporedbi s travnjem 2024. godine, proizvođačke cijene u proizvodnji hrane porasle za 1,9 posto, a cijene proizvođača pića zabilježile su međugodišnji rast od 2,8 posto. Istovremeno su cijene proizvođača na razini prerađivačke industrije zabilježile pad od 1,7 posto.

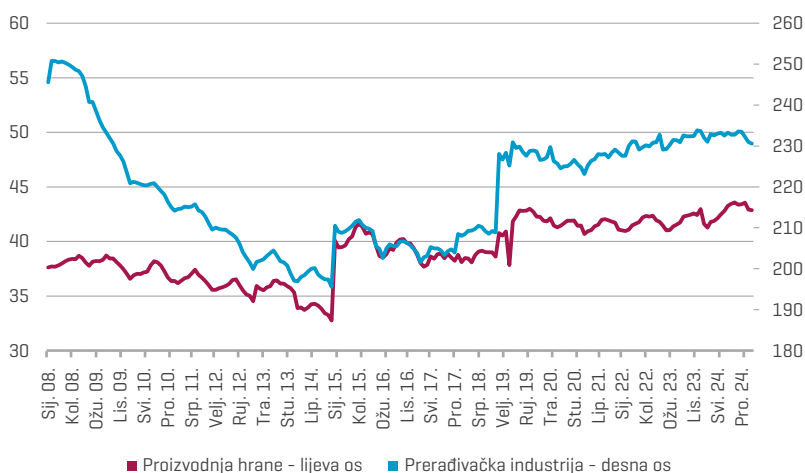
Prehrambena industrija u razdoblju od siječnja do prosinca 2024. godine bilježi međugodišnji rast proizvodnosti rada po stopi od 1,5 posto. Istovremeno, proizvodnost rada industrije pića bilježi međugodišnji rast od 1,2 posto. Industrija hrane, pića i duhanskih proizvoda sudjelovala je, u 2024. godini, s 12,3 posto u ukupnom robnom izvozu prerađivačke industrije. U ukupnom uvozu prerađivačke industrije, industrija hrane, pića i duhanskih proizvoda 2024. godine sudjelovala je s 13,4 posto. Bitno je napomenuti da industrija hrane, pića i duhanskih proizvoda ostvaruje vanjskotrgovinski deficit. Izvoz industrije hrane, pića i duhanskih proizvoda tijekom 2024. godine smanjen je za 1,4 posto u odnosu na 2023. godinu, dok je uvoz industrije hrane, pića i duhanskih proizvoda tijekom 2024. godine povećan za 9,6 posto.

Trendovi

Promatrajući proizvodnju hrane tijekom zadnjih petnaest godina zapaža se rast aktivnosti. Primjerice, ukupna je proizvodnja hrane u 2024. godini povećana za 15,9 posto u odnosu na 2011. godinu. Povećanje proizvodnje pozitivno se odrazilo na kretanje zaposlenosti [slika 3], plaća i likvidnosti sektora te je ova industrija u prosincu 2024. godine zapošljavala 43.407 radnika, što je 5.789 (ili 15,4 posto) radnika više u usporedbi sa siječnjem 2008. godine. Uslijed rasta zaposlenosti i dalje se povećavao udio ove industrijske grane u ukupnoj zaposlenosti prerađivačke industrije (s 15,3 posto u siječnju 2008. na 18,6 posto u prosincu 2024. godine).

Slika 3.
Zaposleni u pravnim osobama, djelatnost prerađivačke industrije, proizvodnja hrane, od 2008. do 2024. (u tisućama)

Izvor: Državni zavod za statistiku.

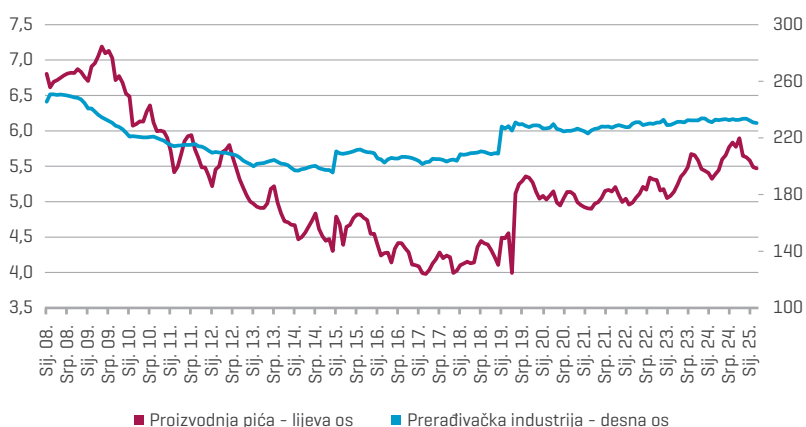
Prosječna bruto plaća u 2024. godini u industriji hrane bila je nominalno veća za 81,8 posto u odnosu na prosjek 2015. godine [tablica 2]. Promotri li se odnos plaća isplaćenih u proizvodnji hrane i onih na razini cjelokupne prerađivačke industrije tijekom razdoblja od 2010. do 2024. godine, vidljivo je da su početkom razdoblja, u 2010. godini, plaće isplaćene u prehrambenoj industriji bile na razini prosjeka prerađivačke industrije. Nakon 2010. godine one padaju na ispodprosječnu razinu, pri čemu se jaz između plaća sve više povećava. Dok su u 2010. godini plaće isplaćene u industriji hrane činile 99,3 posto prosjeka prerađivačke industrije, u 2024. godini su činile 91,0 posto prosjeka plaće isplaćene u prerađivačkoj industriji.

Tijekom cijelog razdoblja od 2010. do 2024. godine bruto plaće isplaćene u ovoj industriji kretale su se ispod prosjeka ukupnog gospodarstva. Prosječne su bruto plaće isplaćene u prehrambenoj industriji 2024. godine bile na razini od 81,3 posto državnog prosjeka.

Proizvodnja pića bilježi pozitivan trend te se u razdoblju od 2011. do 2024. godine povećala za 5,1 posto. U prosincu 2024. godine u industriji pića bilo je zaposleno 5.627 radnika, što je 1.180 radnika (ili 17,3 posto) manje u usporedbi sa siječnjem 2008. godine. Uslijed većeg pada zaposlenosti ove industrijske grane od pada zaposlenosti prerađivačke industrije, dolazi do smanjenja udjela industrije pića u ukupnoj zaposlenosti prerađivačke industrije s 2,8 posto u siječnju 2008. na 2,4 posto u prosincu 2024. godine.

Slika 4.
Zaposleni u pravnim osobama, djelatnost prerađivačke industrije, proizvodnja pića, od 2008. do 2024. (u tisućama)

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Analizira li se kretanje prosječnih mjesečnih bruto plaća industrije pića, može se primijetiti da je nakon smanjenja plaća u 2009. godini uslijedilo razdoblje njihovog kontinuiranog rasta tijekom narednih četrnaest godina. U 2024. godini ova industrija bilježi rast bruto plaća od 60,2 posto u odnosu na one iz 2015. godine (tablica 2). Zanimljivo je primijetiti da je prosječna mjesečna bruto plaća isplaćena u ovoj industriji tijekom cijelog razdoblja od 2010. do 2024. godine bila iznad prosjeka plaća u prerađivačkoj industriji i prosjeka gospodarstva, pri čemu se jaz između plaća povećavao sve do 2019. godine kad se vidi blago smanjenje koje se u nešto jačem intenzitetu nastavlja i u 2020. i u 2021. godini. Međutim, iako u 2022. i 2023. godini vidimo opet povećanje tog jaza, u 2024. godini plaće isplaćene u industriji pića činile su 120,6 posto prosjeka plaće isplaćene u prerađivačkoj industriji, što je najniži postotak od 2015. godine. Također, iako su se prosječne bruto plaće isplaćene u industriji pića u 2022. godini povećale na razinu od 120,8 posto državnog prosjeka, u 2023. i 2024. godini se smanjuju na razinu od 114,0 i 107,7 posto državnog prosjeka.

UKUPNA JE PROIZVODNJA HRANE U 2024. GODINI POVEĆANA ZA 15,9 POSTO U ODNOSU NA 2011. GODINU.

Tablica 2.

Prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom u pravnim osobama u Hrvatskoj, djelatnost prerađivačke industrije, proizvodnja hrane te proizvodnja pića, od 2015. do 2024.

Prosječna mjesečna bruto plaća	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Republika Hrvatska (u eurima)	1.010	1.029	1.069	1.121	1.163	1.223	1.274	1.380	1.584	1.821
Prerađivačka industrija (u eurima)	897	921	960	1.012	1.058	1.114	1.161	1.264	1.439	1.626
Hrvatska = 100	88,8	89,5	89,8	90,3	91,0	91,1	91,1	91,6	90,8	89,3
Proizvodnja hrane (u eurima)	814	834	863	921	955	1.000	1.037	1.133	1.294	1.480
Prerađivačka industrija = 100	90,7	90,6	89,9	91,0	90,3	89,8	89,3	89,6	89,9	91,0
Hrvatska = 100	80,6	81,0	80,7	82,2	82,1	81,8	81,4	82,1	81,7	81,3
Proizvodnja pića (u eurima)	1.224	1.265	1.313	1.387	1.417	1.409	1.445	1.667	1.806	1.961
Prerađivačka industrija = 100	136,5	137,4	136,8	137,1	133,9	126,5	124,5	131,9	125,5	120,6
Hrvatska = 100	121,2	122,9	122,8	123,7	121,8	115,2	113,4	120,8	114,0	107,7

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Valja naglasiti da se u sektorima proizvodnje hrane i proizvodnje pića u promatranom razdoblju od 2018. do 2022. godine bilježi porast proizvodnosti rada [tablica 3]. Međutim, u 2023. godini trend se preokrenuo i nastavio u 2024. kada je proizvodnost rada prehrambene industrije bila za 0,9 posto manja u odnosu na 2010. godinu. Istovremeno je proizvodnost rada u industriji pića povećana za 1,3 posto.

Tablica 3.

Proizvodnost rada, djelatnost prerađivačke industrije, proizvodnja hrane te proizvodnja pića, od 2018. do 2024. (2010. = 100)

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Prerađivačka industrija	120,4	123,9	99,8	107,2	102	101,2	101,4
Proizvodnja hrane	133,3	138,5	102,1	107,8	100,1	97,3	99,1
Proizvodnja pića	146,4	138,7	83,5	114,2	114,3	102	101,3

Izvor: Izračun autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

PROIZVODNJA PIĆA SE U RAZDOBLJU OD 2011. DO 2024. GODINE POVEĆALA ZA 5,1 POSTO.

“Izvoz prehrambenih proizvoda, pića i duhanskih proizvoda od 2010. do 2024. godine povećan je za 233,2 posto, a uvoz za 315,1 posto.

Analizira li se kretanje izvoza i uvoza proizvoda prehrambene industrije, industrije pića i duhanskih proizvoda od 2010. do 2024. godine, može se ustvrditi da dolazi do povećanja obujma vanjskotrgovinske razmjene industrije hrane, pri čemu je povećanje uvoza bilo veće od povećanja izvoza (tablica 4). Izvoz prehrambenih proizvoda, pića i duhanskih proizvoda od 2010. do 2024. godine povećan je za 233,2 posto, a uvoz za 315,1 posto. Brži rast uvoza od rasta izvoza doveo je do blagog pogoršanja vanjskotrgovinske bilance i samim time manje pokrivenosti uvoza izvozom. Pokrivenost uvoza izvozom proizvoda prehrambene industrije, industrije pića i duhanskih proizvoda iznosila je 51,2 posto u 2024., dok je 2010. godine iznosila 63,8 posto.

Tablica 4.

Vanjskotrgovinska razmjena, djelatnost prerađivačke industrije, proizvodnja prehrambenih proizvoda, pića i duhanskih proizvoda, od 2010. do 2024.

Proizvodnja prehrambenih proizvoda, pića i duhanskih proizvoda	Izvoz (tis. eura)	Prerađivačka industrija [%]	Uvoz (tis. eura)	Prerađivačka industrija [%]	Pokrivenost uvoza izvozom [%]
2010.	749.580	9,6	1.175.404	9,8	63,8
2011.	836.076	9,8	1.385.166	10,6	60,4
2012.	893.543	10,4	1.544.268	11,9	57,9
2013.	850.831	10,1	1.655.805	12,4	51,4
2014.	975.008	10,6	1.840.123	12,5	53,0
2015.	1.117.250	10,9	2.010.255	12,5	55,6
2016.	1.268.018	11,6	2.095.511	12,1	60,5
2017.	1.310.230	10,6	2.289.880	12,1	57,2
2018.	1.407.987	10,9	2.359.500	11,6	59,7
2019.	1.528.229	11,3	2.692.463	12,3	56,8
2020.	1.554.668	12,2	2.556.650	12,3	60,8
2021.	1.806.707	11,7	3.003.006	12,1	60,2
2022.	2.245.097	11,9	3.929.703	11,9	57,1
2023.	2.532.817	13,0	4.452.303	13,0	56,9
2024.	2.497.819	12,3	4.879.435	13,4	51,2
Indeks 2024./2010.	333,2	128,1	415,1	136,7	80,2

Izvor: Izračun autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Vodeća trgovačka društva

Uvidom u posljednje financijske pokazatelje za deset vodećih trgovačkih društava u industriji hrane može se zaključiti kako ovaj sektor pokazuje povećanje aktivnosti tijekom 2023. godine (tablica 5). Na povećanu aktivnost upućuje kretanje ukupnih prihoda koji su u 2023. godini bili veći za 12,0 posto u odnosu na 2022. godinu. Međutim, uz povećanje prihoda zabilježena je smanjena zaposlenost za 0,6 posto te se proizvodnost rada povećala za 12,6 posto u 2023. godini.

U 2023. godini zabilježeno je povećanje dobiti prije oporezivanja za deset najvećih trgovačkih društava prehrambene industrije (134,3 milijuna eura) u odnosu na 2022. godinu (104,5 milijuna eura).

Tablica 5.

Prosječne vrijednosti odabranih pokazatelja poslovanja vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane, 2022. i 2023.

Napomena: Obuhvat vodećih trgovačkih društava: Dukat d.d., EMPWR d.o.o., Enna Fruit d.o.o., Kraš d.d., Ledo plus d.d., Mesna industrija braća Pivac d.o.o., PIK Vrbovec plus d.o.o., PPK d.d., Podravka d.d. i Vindija d.d.

Izvor: Izračun autorice prema podacima iz baze Fina Info.BIZ.

	2022.	2023.	2023./2022.
Ukupni prihodi (mil. eura)	2.512,5	2.814,4	112,0
Dobit prije oporezivanja (mil. eura)	104,5	134,3	128,5
Broj zaposlenih	12.195,0	12.127,0	99,4
Bruto marža (%)	4,2	4,8	114,7
Profitabilnost imovine (%)	4,7	6,5	138,8
Proizvodnost rada (prihod u mil. eura po zaposlenom)	0,2	0,2	112,6
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	1,2	1,3	103,8
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,5	1,5	97,4
Koeficijent ukupne zaduženosti	0,4	0,4	94,8

Uvidom u financijske podatke vodećih trgovačkih društava u prehrambenoj industriji može se zaključiti da imaju i dalje poteškoće u održavanju likvidnosti. Koeficijent tekuće likvidnosti u 2023. godini i dalje iznosi 1,5, jednako kao i u 2019., 2020., 2021. i 2022. godini. Naime, koeficijent tekuće likvidnosti u pravilu ne bi smio biti manji od 2, odnosno poduzeće bi trebalo raspolagati s minimalno dvostruko većom imovinom od iznosa obveza (Žager i Žager, 1999).

INDUSTRIJA HRANE U 2023. GODINI OSTVARUJE RAST UKUPNIH PRIHODA OD 12,0 POSTO U ODNOSU NA 2022. GODINU.

Zanimljiv je podatak da najveći koeficijent tekuće likvidnosti u skupini deset vodećih trgovačkih društava u prehrambenoj industriji imaju PPK d.d. i EMPWR d.o.o. Koeficijent ukupne zaduženosti u 2023. godini, jednako kao i u 2021. i 2022., iznosio je 0,4 te je niži u odnosu na 2019. i 2020. godinu kada je iznosio 0,5.

Tablica 6.
Deset vodećih
trgovačkih društava u
djelatnosti proizvodnje
hrane – odabrani
financijski pokazatelji,
2023.

Izvor: Izračun autorice prema podacima iz baze Fina Info.BIZ.

	Ukupni prihodi [mil. eura]	Koeficijent zaduženosti	Koeficijent tekuće likvidnosti	Bruto marža [%]
Vindija d.d.	473,5	0,6	0,8	5,4
Podravka d.d.	359,4	0,2	1,5	8,8
Dukat d.d.	352,9	0,2	1,4	5,0
Mesna industrija braća Pivac d.o.o.	334,3	0,5	0,5	2,7
PIK Vrbovec plus d.o.o.	327,6	0,8	1,7	-1,7
PPK d.d.	289,1	0,2	4,7	4,0
Ledo plus d.d.	179,3	0,1	2,9	4,3
Enna Fruit d.o.o.	170,8	0,7	1,1	3,4
Kraš d.d.	167,2	0,3	2,3	4,4
EMPWR d.o.o.	160,2	0,4	3,4	14,6

Prema financijskim pokazateljima za deset vodećih trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje pića, može se zaključiti da je tijekom 2023. godine povećana aktivnost ovog sektora (tablica 7). Nakon pada aktivnosti u 2018., 2019. i 2020. godini, deset vodećih društava industrije pića 2021. i 2022. godine bilježi međugodišnji rast ukupnih prihoda od 21,2 posto i 19,9 posto. Taj se trend nastavio i u 2023. godini kada deset vodećih društava industrije pića bilježi međugodišnji rast od 17,6 posto. Također, međugodišnje povećanje prihoda uz istovremeno povećanje zaposlenosti [broj zaposlenih povećan je za 2,4 posto] za posljedicu je imalo povećanje proizvodnosti rada. Štoviše, proizvodnost rada se u 2023. godini povećala za 14,9 posto u odnosu na 2022. godinu.

DESET VODEĆIH DRUŠTAVA INDUSTRIJE PIĆA U 2023. GODINI BILJEŽI MEĐUGODIŠNJI RAST UKUPNIH PRIHODA OD 17,6 POSTO.

Tablica 7.

**Prosječne vrijednosti
odabranih pokazatelja
poslovanja vodećih deset
trgovačkih društava u
djelatnosti proizvodnje
pića, 2022. i 2023.**

Napomena: Obuhvat vodećih
trgovačkih društava: Agrolaguna d.d.,
Badel 1862 d.d., Carlsberg Croatia
d.o.o., Coca-Cola HBC Hrvatska
d.o.o., Heineken Hrvatska d.o.o.,
Jamnica plus d.o.o., Kis pića d.o.o.,
Maraska d.d., Slavonija slad d.o.o. i
Zagrebačka pivovara d.o.o.

Izvor: Izračun autorice prema
podacima iz baze Fina Info.BIZ.

	2022.	2023.	2023./2022.
Ukupni prihodi (mil. eura)	850,5	1.000,6	117,6
Dobit prije oporezivanja (mil. eura)	87,4	95,2	108,9
Broj zaposlenih	3.290,0	3.368,0	102,4
Bruto marža (%)	10,3	9,5	92,5
Profitabilnost imovine (%)	7,1	7,5	105,7
Proizvodnost rada (prihod u mil. eura po zaposlenom)	0,3	0,3	114,9
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0,9	1,0	112,3
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,3	1,3	100,0
Koeficijent ukupne zaduženosti	0,6	0,6	96,9

Detaljniji pregled vodećih deset proizvođača pića prikazan je u tablici 8. Vodeća trgovačka društva iz djelatnosti proizvodnje pića bilježe stagniranje likvidnosti tijekom 2023. godine. Koeficijent tekuće likvidnosti, koji mjeri sposobnost podmirivanja kratkoročnih obveza, za deset vodećih proizvođača pića iznosio je 1,3 u 2022. i 2023. godini. Pritom najveću likvidnost u 2022. godini ima Badel 1862 d.d., a slijede ga Slavonija slad d.d. i Maraska d.d. [tablica 8].

Tablica 8.

**Deset vodećih trgovačkih
društava u djelatnosti
proizvodnje pića –
odabrani financijski
pokazatelji, 2023.**

Izvor: Izračun autorice prema
podacima iz baze Fina Info.BIZ.

	Ukupni prihodi (mil. eura)	Koeficijent zaduženosti	Koeficijent tekuće likvidnosti	Bruto marža (%)
Coca-Cola HBC Hrvatska d.o.o.	210,7	0,5	1,1	5,8
Jamnica plus d.o.o.	201,4	0,7	1,3	4,1
Zagrebačka pivovara d.o.o.	199,1	0,6	0,9	20,7
Heineken Hrvatska d.o.o.	141,3	0,4	1,2	4,9
Badel 1862 d.d.	74,5	0,3	3,2	20,2
Carlsberg Croatia d.o.o.	70,2	0,5	1,1	4,9
Slavonija slad d.o.o.	48,2	0,7	2,4	15,7
Agrolaguna d.d.	20,3	0,6	1,0	-0,8
Maraska d.d.	18,2	0,7	2,0	-2,2
Kis pića d.o.o.	16,6	0,6	1,9	5,3

Izvještaj sa Zagrebačke burze

“ Podravka d.d. uvrštena je u sastav indeksa CROBEX 10 koji predstavlja deset dionica s najvećom *free float* tržišnom kapitalizacijom i prometom.

— Pet trgovačkih društava iz djelatnosti prehrambene industrije i jedno trgovačko društvo iz djelatnosti proizvodnje pića (Maraska d.d.) uvršteno je na Zagrebačku burzu. Od vodećih deset proizvođača hrane, na Zagrebačku burzu uvrštena je Podravka d.d. Prema posljednjim podacima, u sastavu burzovnog indeksa Zagrebačke burze CROBEX nalazi se Podravka d.d. (s težinom u indeksu od 8,99 posto). Također, Podravka d.d. je (s težinom u indeksu od 17,37 posto) uvrštena i u sastav indeksa CROBEX 10 koji predstavlja deset dionica s najvećom *free float* tržišnom kapitalizacijom i prometom.

U sastavu sektorskog indeksa Zagrebačke burze CROBEXnutris trenutno su dionice Atlantic grupe d.d. i Podravke d.d. Indeksom CROBEXnutris prate se prinosi i rizici u sektoru proizvodnje i prerade hrane. Uvjet za uvrštenje je najmanje 60 posto dana trgovanja, a broj sastavnica je neograničen (pri čemu svaka sastavnica ima jednaku težinu u indeksu). Bazni je datum 21. veljače 2013., a bazna vrijednost 1.000¹.

¹ Podaci iz ovog poglavlja preuzeti su sa Zagrebačke burze, <https://www.zse.hr>

Kretanja u industriji hrane i pića na razini EU-27

— Industrija hrane i pića jedan je od najvećih pokretača gospodarstva u Europskoj uniji te se ističe kao vrlo značajan sektor. Iako prodaja u cjelokupnoj prerađivačkoj industriji u EU-27 bilježi pad od 0,7 posto u četvrtom tromjesečju 2024. godine na međugodišnjoj razini, prodaja u industriji hrane i pića u istom razdoblju bilježi rast od 3,4 posto. Najveći rast prodaje na godišnjoj razini u četvrtom tromjesečju 2024. godine bilježe Grčka [4,8 posto], Rumunjska [4,5 posto] i Poljska [3,8 posto]. Jedina zemlja koja s druge strane bilježi postotni pad prodaje je Litva [0,4 posto].

Kretanje proizvodne aktivnosti u industriji hrane i pića na razini EU-27

Industrija hrane i pića u četvrtom je tromjesečju 2024. ostvarila rast od 0,1 posto u odnosu na treće tromjesečje 2024. godine. Također i na godišnjoj razini je u četvrtom tromjesečju 2024. godine zabilježen rast proizvodnje u industriji hrane i pića od 1,8 posto, dok je ukupna industrijska proizvodnja na međugodišnjoj razini ostvarila pad od 1,5 posto.

Kretanje cijena unutar prehrambenog lanca na razini EU-27

Trend rasta cijena većine poljoprivrednih kultura iz 2018., 2019., 2020., 2021. i 2022. godine preokrenuo se u 2023. godini te se nastavio i u 2024. godini. U četvrtom tromjesečju 2024. godine poljoprivredne cijene bilježe pad od 4,4 posto u odnosu na isto tromjesečje iz prethodne godine. S druge strane, proizvođačke cijene prehrambenih proizvoda porasle su za 1,3 posto u četvrtom tromjesečju 2024. godine u odnosu na četvrto tromjesečje 2023. godine. Također, u četvrtom tromjesečju 2024. godine zabilježen je i međugodišnji rast potrošačkih cijena prehrambenih proizvoda u odnosu na četvrto tromjesečje 2023. godine [2,2 posto].

NA MEĐUGODIŠNJOJ RAZINI ZABILJEŽEN JE RAST ZAPOSLENOSTI U INDUSTRIJI HRANE I INDUSTRIJI PIĆA OD 1,4 POSTO I 1,9 POSTO U ČETVRTOM TROMJESEČJU 2024. GODINE.

Tablica 9.
Prikaz cijena unutar prehrambenog lanca na razini EU-27, od 4. tromjesečja 2023. do 4. tromjesečja 2024. godine

	4. tromjesečje 2023.	1. tromjesečje 2024.	2. tromjesečje 2024.	3. tromjesečje 2024.	4. tromjesečje 2024.	Postotna promjena 2023. – 2024.
Poljoprivredne cijene	3,4	1,7	-2,6	-4,0	0,5	-4,4
Proizvodne cijene hrane	-0,6	0,0	0,4	0,2	0,6	1,3
Potrošačke cijene hrane	0,5	0,8	0,4	0,0	1,0	2,2
Inflacija	0,2	0,4	1,4	0,4	0,3	2,5

Izvor: FoodDrinkEurope (2024).

Kretanje zaposlenosti u industriji hrane i pića na razini EU-27²

Zaposlenost prerađivačke industrije na razini EU-27 u četvrtom tromjesečju 2024. godine bilježi međugodišnji pad od 0,8 posto. S druge strane, rast zaposlenosti od 1,4 posto zabilježen je u industriji hrane, dok je u industriji pića zabilježen rast od 1,9 posto. Najveći rast zaposlenosti u industriji hrane na razini EU-27 u četvrtom tromjesečju 2024. godine u odnosu na četvrto tromjesečje 2023. godine bilježe Latvija (3,7 posto), Češka (3,6 posto) i Portugal (3,2 posto). S druge strane, od analiziranih zemalja najveći pad zaposlenosti u industriji hrane na razini EU-27 bilježe Finska (4,5 posto), Irska (1,4 posto) i Litva (0,1 posto). Najveći rast zaposlenosti u industriji pića ostvaruju Litva (6,6 posto), Italija (6,5 posto) i Hrvatska (5 posto), dok najveći pad zaposlenosti u ovoj industriji ostvaruju Irska (14,4 posto), Švedska (7,6 posto) i Latvija (5,3 posto).

² Prema Eurostatu; podaci za Bugarsku, Cipar, Estoniju, Finsku, Grčku, Luksemburg, Mađarsku, Maltu, Rumunjsku, Slovačku i Sloveniju nisu bili dostupni.

Trendovi izvoza i uvoza u industriji hrane i pića na razini EU-27

“ Izvoz industrije hrane i izvoz industrije pića na razini EU-27 u četvrtom tromjesečju 2024. godine bilježe međugodišnji rast od 8,5 i 4,0 posto.

Izvoz industrije hrane i izvoz industrije pića na razini EU-27 u četvrtom tromjesečju 2024. godine bilježe međugodišnji rast od 8,5 i 4,0 posto. Istovremeno, uvoz industrije hrane povećao se za 16,4 posto, dok se uvoz pića povećao za 9,9 posto. Najveće međugodišnje stope rasta izvoza u četvrtom tromjesečju 2024. godine bilježe kakao, čokolada i slatkiši (28,1 posto), prerađena i konzervirana riba, rakovi i mekušci (8,8 posto), mliječni proizvodi (7,6 posto) te pekarski proizvodi i tjestenina (6,3 posto).

S druge strane, negativne i visoke međugodišnje stope pada uvoza bilježe šećer (-52,5 posto) i vino (-18,2). Istovremeno, najveće međugodišnje stope rasta uvoza bilježe mliječni proizvodi (19,8 posto) te konzervirano meso i mesni proizvodi (18,1 posto).

Tablica 10.
Izvoz i uvoz u EU-27, industrija hrane i pića, u milijunima eura, u 4. tromjesečju 2023. i 2024. godine

Izvor: FoodDrinkEurope (2024).

Izvoz	4. tromjesečje 2023.	4. tromjesečje 2024.	Postotna promjena 2023. - 2024.
Hrana	36.634	39.757	8,5
Piće	9.544	9.930	4,0
Konzervirano meso i mesni proizvodi	5.695	5.975	4,9
Prerađeno voće i povrće	3.974	4.158	4,6
Prerađena i konzervirana riba, rakovi i mekušci	1.725	1.877	8,8
Biljna i životinjska ulja i masti	2.725	2.873	5,4
Mliječni proizvodi	4.688	5.045	7,6
Pekarski proizvodi i tjestenina	2.483	2.639	6,3
Vino	4.391	4.627	5,4
Kakao, čokolada i slatkiši	3.505	4.491	28,1
Uvoz	4. tromjesečje 2023.	4. tromjesečje 2024.	Postotna promjena 2023. - 2024.
Hrana	23.074	26.860	16,4
Piće	2.111	2.321	9,9
Konzervirano meso i mesni proizvodi	1.865	2.202	18,1
Prerađena i konzervirana riba, rakovi i mekušci	4.952	5.297	7
Biljna i životinjska ulja i masti	3.318	3.947	19
Mliječni proizvodi	561	672	19,8
Šećer	647	307	-52,5
Pekarski proizvodi i tjestenina	450	505	12,4
Vino	472	386	-18,2
Destilirana alkoholna pića	1.066	1.255	17,8

Zaključak

— Industrija hrane i pića ističe se po visokom udjelu u hrvatskom BDP-u i ukupnoj zaposlenosti. Udio industrije hrane i pića u BDP-u Hrvatske u 2022. godini iznosio je 2,3 posto (od čega je udio proizvodnje hrane iznosio 1,8 posto, a proizvodnje pića 0,5 posto). Istovremeno je udio proizvodnje hrane i pića u BDP-u prerađivačke industrije iznosio 18,1 posto. Proizvodnja hrane pritom prisvaja udio od 14,4 posto, a proizvodnja pića od 3,7 posto. Udio industrije hrane i pića u ukupnoj zaposlenosti u 2024. godini iznosio je 3,3 posto (od čega je udio proizvodnje hrane iznosio 2,9 posto, a proizvodnje pića 0,4 posto). Usporedno s rastom ukupne aktivnosti industrije hrane, broj zaposlenih se povećao. Također, ova industrija bilježi i porast plaća. U prosincu 2024. godine industrija hrane zapošljavala je 43.407 radnika, što u odnosu na isti mjesec 2023. godine predstavlja za 1,0 posto veću zaposlenost. Mjesečne su bruto plaće u prosincu 2024. godine u industriji hrane na međugodišnjoj razini nominalno povećane za 13,4 posto.

Paralelno s povećanjem aktivnosti tijekom 2024. godine, industriju pića obilježava i povećanje broja zaposlenih. Tako je u prosincu 2024. godine ova industrija zapošljavala 5.627 radnika, što je za 3,5 posto više nego u istom mjesecu 2023. godine. Također, u prosincu 2024. prosječna je bruto plaća u ovoj industriji bila nominalno veća za 9,6 posto u usporedbi s prosincem 2023. godine. Prosječna nominalna bruto plaća isplaćena u prosincu 2024. godine u industriji pića iznosila je 1.914 eura, što je bilo za 2,0 posto iznad prosjeka gospodarstva te za 15,3 posto iznad prosjeka cjelokupne prerađivačke industrije.

Analizira li se kretanje izvoza i uvoza proizvoda prehrambene industrije, industrije pića i duhanskih proizvoda od 2010. do 2024. godine, može se ustvrditi da dolazi do povećanja obujma vanjskotrgovinske razmjene industrije hrane, pri čemu je povećanje uvoza bilo veće od povećanja izvoza. Izvoz prehrambenih proizvoda, pića i duhanskih proizvoda od 2010. do 2024. godine povećan je za 233,2 posto, a uvoz za 315,1 posto. Brži rast uvoza od rasta izvoza doveo je do blagog pogoršanja vanjskotrgovinske bilance i samim time manje pokrivenosti uvoza izvozom.

Iako je prisutan sve veći konkurencijski pritisak na izvoznim tržištima, hrvatsku prehrambenu industriju i dalje karakterizira usporavanje izvoznog rasta. Međutim, ova industrija još uvijek ima vrlo velik udio u izvozu, zaposlenosti i industrijskoj proizvodnji, što je čini važnom industrijskom granom Hrvatske. Upravo zbog toga bi se trebao staviti naglasak na rast industrije hrane i pića. Pritom je bitno istaknuti kako je deset vodećih trgovačkih društava u industriji hrane i industriji pića bilježilo povećanje aktivnosti tijekom 2023. godine. Na povećanu aktivnost upućuje međugodišnji rast ukupnih prihoda od 12,0 posto za industriju hrane te 17,6 posto za industriju pića. Također, u 2023. godini, uz povećanje prihoda zabilježene su i smanjena zaposlenost i povećana proizvodnost rada u industriji hrane. S druge strane, u industriji pića zabilježene su povećana zaposlenost i povećana proizvodnost rada.

Globalna industrija hrane i pića u 2024. i početkom 2025. godine suočava se s nizom izazova i prilika koji oblikuju njezinu budućnost. Iako se trendovi razlikuju po regijama, nekoliko ključnih globalnih smjerova mogu poslužiti i kao smjernice za razvoj hrvatske prehrambene industrije. Prema podacima Svjetske banke, globalne cijene hrane nastavile su padati i u 2024. godini, s očekivanim daljnjim smanjenjem od 4 posto u 2025. godini [World Bank, 2024]. Ovom trendu doprinosi povećana proizvodnja žitarica poput pšenice i kukuruza, što je dovelo do snižavanja cijena. Međutim, globalne zalihe hrane i dalje su manje nego prije pandemije, što tržišta čini ranjivima na šokove poput vremenskih nepogoda ili geopolitičkih sukoba. Iako osnovne sirovine pojeftinjuju, cijene određenih prehrambenih proizvoda rastu. Na primjer, FAO-ov indeks cijena šećera porastao je za 6,6 posto u veljači 2025. zbog loših vremenskih uvjeta u Brazilu i smanjene proizvodnje u Indiji [FAO, 2025].

Vidljive su promjene u globalnoj potrošnji koje snažno utječu na oblikovanje prehrambene industrije i industrije pića. Potrošači sve više traže održive, zdravstveno prihvatljive i inovativne proizvode. Jedan od najvidljivijih globalnih trendova u 2024. i 2025. je rast tržišta biljnih proteina, s prosječnim godišnjim rastom od gotovo 10 posto, što ukazuje na sve veću potražnju za biljnim i alternativnim izvorima prehrane. Također, društvene mreže, posebice TikTok, imaju sve veći utjecaj na dinamiku potrošnje. Viralni trendovi, poput dubajske čokolade ili *matcha* napitaka, oblikuju navike potrošača, često iznenadno povećavajući potražnju za određenim sastojcima i proizvodima. Ovaj fenomen stavlja dodatni pritisak na maloprodaju i proizvodne lance, ali otvara i nove prilike za brendove koji se brzo mogu prilagoditi promjenama [The Guardian, 2025]. Što se tiče industrije pića, sve je izraženiji pad konzumacije alkohola, osobito među mlađim generacijama. U brojnim zemljama raste popularnost bezalkoholnih i niskoalkoholnih napitaka, uključujući *mocktail*e i fermentirane proizvode poput kombuče. Taj trend odražava sve veći fokus potrošača na zdravlje i dobrobit te mijenja strukturu potrošnje i investicija u sektoru pića [Financial Times, 2025].

Upravo u kontekstu takvih globalnih kretanja i promjena potrošačkih navika, važno je osvijestiti da industrija hrane i pića u Hrvatskoj ima višestruke učinke na BDP, zaposlenost i izvoz te da snažno utječe na razvoj povezanih sektora poput turizma. U vremenima kada brojni sektori prolaze kroz izazovna razdoblja, industrija hrane i pića predstavlja jedno od rijetkih uporišta za stabilnost i rast. Stoga bi strateški prioriteti trebali biti jačanje izvoza, poticanje inovacija i ulaganja, kao i kontinuirano građenje prepoznatljivog imidža Hrvatske u kontekstu kvalitete hrane i pića.

Literatura:

Državni zavod za statistiku. [2025]. Preuzeto s: <https://www.dzs.hr/>

FAO. [2025]. *FAO Food Price Index rises in February*. Preuzeto s: https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-rises-in-february/?utm_

Fina Info.BIZ. [2025]. Preuzeto s: <https://infobiz.fina.hr/serviceinfo>

Financial Times. [2025]. *Alcohol groups face a sobering cultural shift*. Preuzeto s: <https://www.ft.com/content/bff09e90-1d24-4007-a30b-e341caa041f9>

FoodDrinkEurope. [2024]. *Economic bulletin – Q4 of 2024*. Preuzeto s: <https://www.fooddrinkEurope.eu/resource/economic-bulletin-q4-of-2024/>

The Guardian. [2025]. *From matcha lattes to Dubai chocolate – how supermarkets fight to cope with TikTok trends*. Preuzeto s: <https://www.theguardian.com/business/2025/may/24/from-matcha-lattes-to-dubai-chocolate-how-supermarkets-fight-to-cope-with-tiktok-trends>

World Bank. [2024]. *Declining food prices stabilizing at higher than pre-COVID levels*. Preuzeto s: <https://blogs.worldbank.org/en/opendata/declining-food-prices-stabilizing-at-higher-than-pre-covid-level>

Zagrebačka burza. [2025]. *Pregled trgovine u 2024. godini*. Preuzeto s: <https://zse.hr/>

Žager, K. i Žager, L. [1999]. *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Masmedia.

Izdavač

Ekonomski institut, Zagreb
Trg J. F. Kennedyja 7,
10000 Zagreb
Telefon: 01 2362 200
Fax: 01 2335 165
<http://www.eizg.hr>

Za izdavača

Ivana Rašić, ravnateljica

Glavna urednica

Ivana Rašić

Autorica analize

Petra Palić

Izvršna urednica

Doris Dresto

Lektura

Doris Baničević

Grafička urednica

Jelena Marčetić

Grafičko oblikovanje

Studio 2M

Slika na naslovnici

CCO javna domena

Napomena

Sektorska analiza autorskog je karaktera i ne odražava nužno stav Ekonomskog instituta, Zagreb.

Sljedeća analiza *Telekomunikacije* izlazi u svibnju 2025.

Sufinancira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije.

Ni Europska unija ni Europska komisija ne mogu se smatrati odgovornima za njih.